

רשימת פרסומים

פרופ' תמיר גורן

ספרים

1. **מתלות להשתלבות – השלטון הישראלי וערביי חיפה 1948-1950: בחינה היסטורית וגאוגרפית**, המכון לחקר המזרח התיכון ע"ש גוסטאב היינמן, אוניברסיטת חיפה, 1996. 223 עמודים.
2. **חיפה הערבית בתש"ח: עוצמת המאבק וממדי ההתמוטטות**, מכון בן-גוריון לחקר ישראל, הציונות ומורשת בן-גוריון, הוצאת הספרים של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, משרד הביטחון – ההוצאה לאור, 2006. 526 עמודים.
3. **שיתוף בצל עימות: ערבים ויהודים בשלטון המקומי בחיפה בתקופת המנדט הבריטי**, הוצאת אוניברסיטת בר-אילן, 2008. 396 עמודים.
4. **גאות ושפל: התפתחותה העירונית של יפו כביטוי למקומה בעימות היהודי-הערבי בארץ-ישראל 1917-1947**, הוצאת יד יצחק בן-צבי, 2016. 456 עמודים.

ספרים (עורך)

1. **מדריך הרחובות – חיפה**, חיפה: אוניברסיטת חיפה - החוג לגאוגרפיה ולימודי סביבה ועיריית חיפה, 2007. 407 עמודים. עורך משנה (מדעי).
2. **יפו הבלתי ידועה**, ירושלים: הוצאת ספרים אריאל (עם אלי שילר וגבריאל ברקאי), 2019. 223 עמודים.

מאמרים

1. "לתולדות העלמותה של 'העיר העתיקה' מנוף חיפה (1948-1951)", **אופקים בגאוגרפיה**, 41-40 (1994), עמ' 57-81.
2. "חיפה – נסיון לחיים משותפים", **עת-מול**, 114 (1994), עמ' 9-10.

3. "פועלם של מוסדות השלטון בחיפה לשילוב המיעוט הערבי במרקם העירוני בשנים 1950-1948", עיונים בתקומת ישראל, 5 (1995), עמ' 304-335.
4. "מדוע עזבו התושבים הערבים את חיפה? עיון בסוגיה חצויה", קתורה, 80 (1996), עמ' 175-208.
5. "המנהיגות הערבית בין הפיקוד הבריטי ל"הגנה" ותולדות המשא ומתן על מסמך הכניעה של ערביי חיפה", יוסי בן-ארצי (עורך), חיפה: היסטוריה מקומית, הוצאת הספרים של אוניברסיטת חיפה – זמורה ביתן, חיפה 1998, עמ' 183-215.
6. "כיחומר ביד היוצר": עיצוב המרחב העירוני של ערביי חיפה ב-1948", מחקרים בגאוגרפיה של ארץ-ישראל, ט"ו (1998), עמ' 7-28 (עם יוסי בן-ארצי).
7. "גילום האופציה למימוש הסדר שלום: אפיזודה נשכחת ממהלך העימות היהודי-ערבי בחיפה במלחמת העצמאות", עלי זית וחרב, ג (1999), עמ' 175-198.
8. "Changes in the design of the urban space of the Arabs of Haifa during the Israeli War of Independence", Middle Eastern Studies, Vol.35, No.1 (1999), pp.115-133.
9. "חיזון חיפה העברית הגדולה": סיפוח שכונות כאמצעי להשגת יתרון דמוגרפי בתקופת המנדט", עיונים בתקומת ישראל, 11 (2001), עמ' 230-260.
10. "Co-operation under the shadow of confrontation: The formation and function of the municipality of Haifa as a mixed representative institution during the British Mandate", Working Paper, 15 (2001), pp.1-42.
11. "הצעות ותכניות לעיבוי ההתיישבות היהודית בחיפה בתקופת המנדט", אופקים בגאוגרפיה, 54 (2002), עמ' 5-27.
12. "פשר השיטה האידיאלית": חסן ביי שוכרי והיהודים בתקופת המנדט", זמנים, 82 (2003), עמ' 16-29.
13. "המלחמה על הערים המעורבות בצפון הארץ", אלון קדיש (עורך), מלחמת העצמאות תש"ח-תש"ט: עיון מחודש, העמותה לחקר כוח המגן על-שם ישראל גלילי ומשרד הביטחון – ההוצאה לאור, תל-אביב 2004,

עמ' 171-205.

14. "יוזמות ופעולות לשינוי פני העיר העתיקה בחיפה בתקופת המנדט", יורם בר-גל, נורית קליאוט ואמצייה פלד (עורכים), מחקרים בארץ ישראל: ספר אביאל רון, אוניברסיטת חיפה החוג לגאוגרפיה ולימודי סביבה, חיפה 2004, עמ' 99-124.
15. "המצוין במלכי ערב", עת-מול, 178 (2004), עמ' 11-13.
16. "האומנם איפה ואיפה? מדיניות מוניציפלית וחלוקת משאבים בין יהודים לערבים בחיפה בשנים 1947-1940", קתורה, 113 (2004), עמ' 113-142.
17. "עבודה משותפת בין יהודים לערבים בהתפתחות הארץ – האם תתכן?": שיתוף פעולה במועצת עיריית חיפה בתקופת המנדט", ג'מאעה, 12 (2004), עמ' 93-133.
18. "שיכון לעניים: ייסוד חוואסה והניסיונות לבניית שכונה ערבית בתקופת המנדט", אופקים בגאוגרפיה, 62 (2004), עמ' 61-82.
19. "Separate or mixed municipalities? Attitudes of Jewish Yishuv leadership to the mixed municipality during the British Mandate: The case of Haifa", Israel Studies, Vol.9, No.1 (2004), pp.101-124.
20. "The judaization of Haifa at the time of the Arab revolt", Middle Eastern Studies, Vol.40, No.4 (2004), pp.135-152.
21. "כספי יהודים לנוקקים ערבים", עת-מול, 184 (2005), עמ' 28-29.
22. "חסן ביי שוכרי והיישוב היהודי בחיפה בתקופת המנדט", דפנה שרפמן ואלי נחמיאס (עורכים), תה על מרפסת הקזינו: דו קיום בחיפה בתקופת המנדט הבריטי 1948-1920, הוצאת משפטון חיפה, חיפה 2006, עמ' 111-171.
23. "Efforts to establish an Arab workers' neighborhood in British Mandatory Palestine", Middle Eastern Studies, Vol.42, No.6 (2006), pp.917-933.
24. "חיפה אף היא על עבר הירדן תחשב": מוסדות היישוב היהודי ויחסם לעירייה המעורבת בתקופת המנדט", ירושלים וארץ-ישראל, 3 (2006), עמ' 103-133.
25. "רישיון לבניין מסילת ברזל", עת-מול, 185 (2006), עמ' 2-6 (עם יאיר ספרן).

26. "Hassan Bey Shukri and his contribution to the integration of Jews in the Haifa municipality at the time of the British Mandate", *British Journal of Middle Eastern Studies*, Vol.33, No.1 (2006), pp.19-36.
27. "Cooperation is the guiding principle': Jews and Arabs in the Haifa municipality during the British Mandate", *Israel Studies*, Vol.2, No.3 (2006), pp.108-141.
28. "סמל לתפארת העיר בעתיד", *עת-מול*, 188 (2006), עמ' 20-23.
29. "הניסיונות להשגת סידורי ביטחון במקומות עבודה מעורבים בחיפה במלחמת העצמאות", *עלי זית וחרב*, ז (2007), עמ' 191-227.
30. "How is a mixed town to be administered? Haifa's municipal council, 1940-1947", Daniel Monterescu and Dan Rabinowitz (eds.), *Mixed Towns, Trapped Communities: Historical Narratives, Spatial Dynamics, Gender Relations and Cultural Encounters in Palestine-Israel Towns*, Ashgate Press, London 2007, pp.113-132.
31. "ניסיונות והצעות לגיבוש סמל העיר חיפה בתקופת המנדט", ירחמיאל כהן (עורך), *תמונה וצליל: אמנות מוסיקה היסטוריה*, הוצאת מרכז זלמן שזר לתולדות ישראל, ירושלים 2007, עמ' 355-378.
32. "שאלת ראשות עיריית חיפה וההיערכות לקראת הבחירות המוניציפאליות בשלהי תקופת המנדט", *מדינה וחברה*, 1/6 (2007), עמ' 123-155.
33. "The position of the leadership of the Jewish Yishuv on the mayoralty of Haifa and preparations for elections, 1940-1947", *Israel Affairs*, Vol.14, No.1 (2008), pp.29-48.
34. "ייהוד חיפה בתקופת המנדט הבריטי: הממד המוניציפלי", *אופקים בגאוגרפיה*, 74-73 (2009), עמ' 77-96.

35. "מסילות ברזל בארץ הגליל ובשוליה", ציונה גרוסמרק, חיים גורן, יאיר זלטנרייך ומוסטפא עבאסי (עורכים), מחקרים חדשים של הגליל: ספר העשור לכנס מחקרי גליל, המכללה האקדמית תל-חי, תל-חי 2009, עמ' 185-204 (עם יאיר ספרן).
36. "ביוגרפיה של שכונה", קתורה, 133 (2009), עמ' 161-164 (מאמר ביקורת).
37. "Ideas and plans to construct a railroad in northern Palestine in the late Ottoman period", Middle Eastern Studies, Vol.46, No.5 (2010), pp.753-770 (with Yair Safran).
38. "Politique et autorite municipale a lepoque du Mandat britannique", Mediterraneennes, 14 (2010), pp.95-107.
39. "קרח, סיגריות, אבן וסיד", עת-מול, 227 (2013), עמ' 17-20 (עם יאיר ספרן).
40. "חיפה אל-ג'ידידה': רבעיה של העיר והקהילה היהודית", נורית קליאוט ויגאל צ'רני (עורכים), עיונים במחקר חיפה וצפון הארץ, אוניברסיטת חיפה: המרכז לחקר חיפה והצפון, חיפה 2013, עמ' 146-166 (עם יאיר ספרן).
41. "על מרות ולאומיות: ועד הקהילה כמשל", קתורה, 153 (2014), עמ' 176-179 (מאמר ביקורת).
42. "יהודי יפו ושאלת הסיפוח 1936-1939", צינן, ד (2014), עמ' 507-531.
43. "האם של בת ים", עת-מול, 235 (2014), עמ' 13-15.
44. "המבצר' שקרס: המאבק להחייאת נמל יפו, 1936-1947", עיונים בתקומת ישראל, 24 (2014), עמ' 130-163.
45. "The struggle to save the national symbol: Jaffa port from the Arab revolt until the twilight of the British mandate", Middle Eastern Studies, Vol.51, No.6 (2015), pp.863-882.
46. "הפירות שבהם נשתבחה ארץ-ישראל החדשה", עת-מול, 239 (2015), עמ' 27-29.
47. "Developing Jaffa's port, 1920-1936", Israel Affairs, Vol.22, No.1 (2016), pp.172-188.

48. "Annexation or separation? The municipal status of the Jewish neighborhoods of Jaffa 1940-1944", *Israel Studies*, Vol.21, No.2 (2016), pp.77-101
49. "The Jews of Jaffa at the time of the Arab revolt: The emergence of the demand for annexation", *Journal of Modern Jewish Studies*, Vol.15, No.2 (2016), pp.267-281
50. "Tel Aviv and the question of separation from Jaffa 1921-1936", *Middle Eastern Studies*, Vol.52, No.3 (2016), pp.473-487
51. "המאבק לאיחוד השכונות היהודיות של יפו עם תל אביב, 1945-1947", *עיניים בתקומת ישראל*, 26 (2016), עמ' 430-456.
52. "The Jewish neighborhoods of Jaffa and the question of annexation to Tel Aviv at the end of the British Mandate", *Middle Eastern Studies*, Vol.52, No.6 (2016), pp.917-937
53. "בילוי ערבים בתל אביב", *עת-מול*, 245 (2016), עמ' 15-17.
54. "גבורת מכבי האש היהודים", *עת-מול*, 248 (2016), עמ' 19-22.
55. Monterescu Daniel – *Jaffa: shared and shattered*, Bloomington: Indiana University Press – a Book Review, *Middle Eastern Studies*, Vol.53, No.2 (2017), pp.327-329.
56. "מפנה ביחסי ערבים ויהודים ביפו ובתל אביב בשנות מלחמת העולם השנייה", *עיניים בתקומת ישראל*, 28 (2017), עמ' 169-196.
57. "ממלחמה ליסולחה": מאורעות תש"ז בין יפו ותל אביב", *עת-מול*, 252 (2017), עמ' 13-10.
58. "Relations between Tel Aviv and Jaffa 1921-1936: A reassessment", *The Journal of Israeli History*, Vol.36, No.1 (2017), pp.1-21.

59. "יפו ושאלת הכיתור: המאבק על גבולות העיר בתקופת המנדט", המזרח החדש, נ"ז (2018), עמ' 53-75.
60. בין שתי ערים: הערבים הפלסטינים בירושלים וביפו 1947-1948, איתמר רדאי, תל אביב: מרכז משה דיין ללימודי המזרח התיכון ואפריקה והמכון לחקר הציונות וישראל ע"ש חיים ויצמן אוניברסיטת תל אביב – סקירת ספר, המזרח החדש, נ"ז (2018), עמ' 189-187.
61. "The Second World War as a turning point in Arab-Jewish relations: the case of Jaffa and Tel Aviv", Middle Eastern Studies, Vol.54, No.2 (2018), pp.216-237.
62. "הציונות וזיכרון ביכורים: חגה של חיפה העברית בימי המנדט", עת-מול, 160 (2019), עמ' 16-19.
63. "Jaffa and the struggle to impede Tel Aviv's expansion 1942-1947", Israel Affairs, Vol.25, No.1 (2019), pp.65-84.
64. "The effect of the Jews on Jaffa's economic deterioration from 1936 to 1947", Journal of Modern Jewish Studies, Vol.18, No.3 (2019), pp.369-383.
65. Nili Scharf Gold – *Haifa: City of steps – landscape and literature of Hadar HaCarmel*, Waltham Massachusetts: Brandeis University Press – a Book Review, The Journal of Israeli History, Vol.37, No.1 (2018), pp.151-153.
66. "The destruction of old Jaffa in 1936 and the question of the Arab refugees", Middle Eastern Studies, vol.55, NO.6 (2019), pp.1005-1019.
67. "הפועלים היהודים בנמל יפו בתקופת המנדט", אלי שילר, גבריאל ברקאי ותמיר גורן (עורכים), יפו הבלתי ידועה, הוצאת ספרים אריאל, ירושלים 2019, עמ' 79-84.
68. "שיפור נמל יפו ומיזם תחנת הרכבת בתקופת המנדט", אלי שילר, גבריאל ברקאי ותמיר גורן (עורכים), יפו הבלתי ידועה, הוצאת ספרים אריאל, ירושלים 2019, עמ' 85-94.
69. "כיצד השפיעה השכנות בין הערים יפו ותל אביב על היחלשותה של יפו בתקופת המנדט?", אופקים בגאוגרפיה, 96 (2019), עמ' 204-222.

70. "מאה שנים למפקד הציוני הראשון : סקר ענפי הפרנסה בארץ ישראל",
עת-מול, 267 (2020), עמ' 14-17 (עם יאיר ספרן).

71. "מחלת הדבר בתל אביב : המגפה הראשונה בארץ ישראל המנדטורית",
עת-מול, 268 (2020), עמ' 17-20 (עם יאיר ספרן).

72. "The development gap between the cities of Jaffa and Tel Aviv and its effect
on the weakening of Jaffa in the time of the Mandate", *Middle Eastern
Studies*, Vol.56, No.6 (2020), pp.900-913.

73. "המבצע שהוליד שכונה : שיכון לפליטי יפו הערבים, 1936-1938", *קתדרה*, 176 (2020),
עמ' 117-136.

74. "המאור נחוץ כאור לעיניים : סיפור חיבורה של יפו לחשמל", *עת-מול*, 279 (2022), עמ'
18-21.